

Reservation vid kommunstyrelsens möte 2020-12-02 i ärendet

19. Svar på motion om ”Fortsätt, men gör rätt!” [Dnr 2019/397]

Motionen avser frågor som berör Kunskapsförbundet Väst och förbundets medlemskommuner Trollhättan och Vänersborg.

Motionen undertecknades i oktober 2019 av Lutz Rininsland, ledamot i förbundets direktion, och Stefan Kärvling, ersättare i direktionen. Förutsättningen för att ha mandat i direktionen är att man samtidigt är ledamot i kommunfullmäktige på hemorten. Detta gäller alla, inte bara oss två.

De synpunkter som Rininsland och jag framför i direktionen är desamma som vi ger uttryck för i vårt arbete i kommunfullmäktige. Men ibland upplever vi att detta märkligt nog skiljer oss från förtroendevalda från andra partier - som kan framföra olika synpunkter beroende på vilken roll de för tillfället intar.

Detta blev tydligt i april 2020 när motionen skulle besvaras i fullmäktige. Vårt yrkande *”att kommunledningen i samråd med Trollhättan och med direktionen för Kunskapsförbundet söker att åstadkomma en lösning på frågorna som vi anför i motionen”* hade inte fått gehör i kommunstyrelsen. Med siffrorna 9-6 föreslog kommunstyrelsen att kommunfullmäktige skulle avslå motionen.

I kommunfullmäktige ändrade kommunstyrelsens ordförande åsikt och yrkade att motionen skulle återremitteras till kommunstyrelsen.

När motionen nu åter skall till kommunfullmäktige är kommunstyrelsens förslag för andra gången att kommunfullmäktige ska avslå motionen.

Såväl i april som nu i december finns det i ärendet längre texter under rubriken *”Kommunstyrelseförvaltningens bedömning”*. Beslutsförslaget är dock utan hänvisning till denna bedömning: *”Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.”*

Visserligen är det inte mycket att invända mot den Juridiska avdelningens bedömning. Men yrkandet i motionen var endast **”söker att åstadkomma en lösning på frågorna”**.

Hur ska man förstå avslaget? Vill man ha sagt: problemet är löst! Eller vill man ha sagt: Det finns ingen lösning. Eller kanske: Det finns inget problem.

Bland ledamöterna i direktionen är uppfattningen samstämmig om att det finns en rad frågetecken kring medlemskommunernas finansiering av förbundets tre gymnasieskolor.

Förbundsbidraget beräknas fortfarande på underlaget ur folkbokföringen. Det beräknas på antalet ungdomar som finns i årskullarna 16-, 17- och 18-åringar. Det förenklar den administrativa hanteringen och avvikelser utjämnas över tiden. Jag har egentligen inga invändningar men det är **fel i varje fall**. Ett inte obetydligt antal ungdomar går nämligen ett fjärde år, somliga ett femte. Varje år kostar det förbundet pengar, men kommunerna finansierar endast tre år.

Kunskapsförbundets tre gymnasieskolor har ”stordriftsfördelar” – detta synsätt spelade roll när grundbeloppet fastställdes en gång i tiden. När elevantalet nu växer för varje år, så tillkommer ett mindre belopp för varje enskild elev. Så långt är allt bra.

Men det finns också en annan trend. **Tillkommande elever väljer i allt större utsträckning friskolor.** Och beloppen som står på friskolornas fakturor täcks inte av det bidrag som medlemskommunerna ställer till förfogande för tillkommande elever. Förbundet måste finansiera mellanskillnaden.

Det handlar om mycket stora belopp, om miljonbelopp.

Sedan finns det ytterligare annat som spelar stor roll och som behöver tas i beaktande när det handlar om kostnaderna för Kunskapsförbundets egen verksamhet och fakturorna till friskolorna.

Friskolorna erbjuder i huvudsak högskoleförberedande utbildningsprogram, undantag finns dock. Kostnaden per elevplats på yrkesförberedande program överstiger i regel vida kostnaden per elevplats på högskoleförberedande program. Samtliga ”stora” yrkesförberedande program finns hos förbundet. Förbundets undervisning kostar alltså mer men finansieringsmodellen tar inte hänsyn till det.

Från år till år blir ett annat mönster allt tydligare. Elever med goda förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningar (framför allt pga föräldrarnas utbildningsbakgrund) väljer till program och skolor där de flesta elever har samma goda förutsättningar.

Elever i behov av stöd och kompensatoriska insatser kräver, för att lyckas, anpassningar av olika slag, t ex mer undervisningstid, enskild handledning, mindre elevgrupper och stödundervisning. Även osäkerhet och bristande självförtroende behöver ofta mötas av utbildad personal - personal vars lön kanske inte ryms i kommunens anslag.

Det är dessa frågor ledamöterna i direktionen diskuterar när utvärderingar och uppföljningar står på ärendelistan. Vi ser att det finns föredömlig verksamhet, god ledning och planering. Skolinspektionen bekräftar också att det förhåller sig på detta sätt. Men ledamöterna i direktionen blickar samtidigt framåt och konstaterar i full enighet: **”Än så länge, MEN ...”**

Rininsland och jag undertecknade motionen för lite mer än ett år sedan. Kommunerna har sedan dess tillskjutit pengar till förbundets verksamhet. Det noteras av alla med tacksamhet. Men det ändrar inte grundproblemet med en skev finansieringsmodell som inte längre stämmer överens med utvecklingen och som urholkar förbundets möjligheter att fullgöra medlemskommunernas uppdrag.

Vi motionerade om ”att söka åstadkomma en lösning”. Eftersom jag inte kan förstå att ett avslag på detta yrkande kan vara konstruktivt, reserverar jag mig mot kommunstyrelsens beslut och till förmån för Rininslands och min motion.

Stefan Kärving

Vänsterpartiet